

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 41.884.106 (ID – 13685)
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії	Віталій Чолак
	(власне ім'я, прізвище здобувача (ки))
1978 року народження, громадянин	України
	(назва держави, громадянином якої є здобувач (ка))
освіта вища: закінчив у 2011 році	Національну академію внутрішніх справ
	(найменування закладу вищої освіти)
за спеціальністю (спеціальностями)	«Правознавство»
	(за дипломом)
працює: старший інспектор – черговий чергової частини	УОАЗОР ГУНП України в Одеській області, м. Одеса
	(посада) (місце основної роботи, підпорядкування, місто)
виконав акредитовану освітньо-наукову програму	Право
Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом	Одеського державного
	(повне найменування закладу)
університету внутрішніх справ від «01» травня 2026 року № 148, у складі:	
(вищої освіти (наукової установи), підпорядкування (у родовому відмінку), місто)	
Голови разової спеціалізованої вченої ради -	Андрій Бабенко доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінально-правових дисциплін Інституту права та безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ.
Рецензентів -	Алла Пишна кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри адміністративної діяльності поліції факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України Одеського державного університету внутрішніх справ; Анастасія Берендєєва кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін інституту права та безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ.
Офіційних опонентів -	Олег Батюк доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії будівництва та оперативного застосування Національної академії Національної гвардії України; Олена Назимко кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Донецького державного університету внутрішніх справ
	(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні «25» червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня
доктора філософії з галузі знань

08 Право

(галузь знань)

Віталію Чолаку

(власне ім'я, прізвище здобувача (ки) у давальному відмінку)

на підставі публічного захисту дисертації

«Адміністративно-правове

регулювання забезпечення публічної безпеки та порядку на деокупованих
територіях»

(назва дисертації)

за спеціальністю (спеціальностями)

081 Право

(код і найменування спеціальності (спеціальностей) відповідно до Переліку
галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка
здобувачів вищої освіти)

Дисертацію виконано в Одеському державному університеті внутрішніх справ

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник Максим Корнієнко доктор юридичних наук, професор,
перший проректор Одеського державного університету
внутрішніх справ

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 08 Право.

Здобувач має 9 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України, 5 тез доповідей на науково-практичних конференціях.

1. Чолак В.Д. Проблематика та шляхи визначення терміну «деокуповані території» в правовому полі України. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2025. Том 36 (75) № 1. С. 127-132. DOI: <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2025.1/21>

2. Чолак В.Д. Особливості правового регулювання у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку на деокупованих територіях. *Право і суспільство*. 2025. № 5. Т. 2. С. 208-213. <https://doi.org/10.32842/20783736/2025.5.2.26>

3. Чолак В.Д. Адміністративно-правові засади взаємодії правоохоронних органів, державних інституцій та громадськості у сфері забезпечення публічного порядку та безпеки на деокупованих територіях. *Юридичний бюлетень*. 2025. № 39. С. 77-84. DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2025.39.08>

4. Чолак В.Д. Правові форми діяльності правоохоронних органів щодо забезпечення публічної безпеки і порядку на деокупованих територіях України. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2026. № 1. С. 88-92. DOI <https://doi.org/10.32850/sulj.2026.1.15>

У дискусії взяли участь та висловили зауваження:

Олег Батюк, доктор юридичних наук, професор.

Позитивно оцінюючи загальний науковий рівень дисертаційної роботи, її теоретичне та практичне значення, вважаю за необхідне звернути увагу на окремі положення дослідження, які мають дискусійний характер і можуть слугувати предметом подальшої наукової дискусії.

1. У підрозділі 1.1 дисертації, присвяченому дослідженню поняття «деокупована територія», автором здійснено ґрунтовний аналіз положень національного законодавства України та наукових підходів до розуміння зазначеної категорії. Разом із тим вважаю, що аргументація окремих висновків могла б бути посилена шляхом ширшого залучення порівняльно правового матеріалу та досвіду держав, які у різні історичні періоди стикалися з проблемами відновлення державного суверенітету над територіями після окупації або збройного конфлікту. Зокрема, додатковий науковий інтерес могли б становити підходи до визначення правового статусу звільнених територій, особливостей функціонування органів публічної влади та забезпечення безпеки населення в окремих зарубіжних юрисдикціях. Це дозволило б не лише розширити компаративний аспект дослідження, але й більш ґрунтовно обґрунтувати запропоновану автором дефініцію поняття «деокупована територія» та окреслити перспективи імплементації окремих зарубіжних практик в українське законодавство.

2. Безперечною науковою цінністю характеризується запропонована автором трирівнева класифікація суб'єктів забезпечення публічної безпеки та порядку на деокупованих територіях, відповідно до якої виділено макро-, мезо- та мікрорівні функціонування системи безпеки (стор. 107). Водночас наведена класифікаційна модель потребує додаткового обґрунтування критеріїв, покладених в основу віднесення конкретних суб'єктів до відповідного рівня. Зокрема, із тексту роботи не повною мірою зрозуміло, чи визначальним критерієм є обсяг владних повноважень, характер виконуваних функцій, територіальний масштаб діяльності, місце суб'єкта у системі публічного управління або ж сукупність зазначених чинників. Крім того, окремі суб'єкти, насамперед органи місцевого самоврядування, військові адміністрації та правоохоронні органи, фактично реалізують повноваження одночасно на кількох рівнях управлінського впливу, що певною мірою ускладнює їх однозначне віднесення до конкретної класифікаційної групи. У зв'язку із цим доцільним видається уточнення методологічних засад запропонованої класифікації та більш детальне обґрунтування її внутрішньої логіки.

3. У запропонованій автором класифікації суб'єктів забезпечення публічної безпеки та порядку до суб'єктів мікрорівня віднесено місцеві медіа (стор. 127). Водночас таке рішення потребує додаткового обґрунтування, оскільки з тексту роботи не повною мірою зрозуміло, за якими критеріями місцеві медіа включено до системи суб'єктів забезпечення публічної безпеки та порядку. На мою думку, доцільно було б більш детально розкрити їх роль у безпекових процесах та визначити місце серед інших учасників відповідних правовідносин.

Наведені зауваження та дискусійні положення не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, а лише підтверджують складний і багатоаспектний характер досліджуваної проблематики та новаторський підхід автора до її наукового осмислення.

Олена Назимко, кандидат юридичних наук, доцент.

Загалом позитивно оцінюючи отримані результати дисертаційного дослідження В.Д. Чолака, підкреслюючи їх наукову та практичну значущість, водночас слід вказати на деякі зауваження та дискусійні положення, зокрема:

1. У тексті підрозділу 1.2 дисертації, присвяченому аналізу міжнародно-правових стандартів забезпечення публічної безпеки та порядку (с. 68-75), автором представлено ґрунтовне дослідження положень міжнародних договорів та загальновизнаних міжнародних стандартів у сфері захисту прав людини. Разом із тим окремі висновки автора могли б бути додатково посилені шляхом ширшого залучення практики Європейського суду з прав людини. Зокрема, науковий інтерес становить аналіз рішень ЄСПЛ щодо меж дискреційних повноважень держави в умовах надзвичайних ситуацій, забезпечення публічної безпеки, застосування обмежень прав людини в інтересах національної безпеки та підтримання публічного порядку. Більш широке використання прецедентної практики ЄСПЛ сприяло б посиленню міжнародно-правової аргументації окремих положень дисертації.

2. У підрозділі 2.2 дисертації, присвяченому характеристиці форм і методів діяльності правоохоронних органів щодо забезпечення публічної безпеки та порядку на деокупованих територіях (с. 130–152), автором запропоновано власні підходи до їх визначення та класифікації. Водночас окремі положення роботи дають підстави для висновку, що межа між формами та методами діяльності не завжди простежується достатньо чітко. Зокрема, окремі явища, які характеризуються як форми діяльності, одночасно містять ознаки способів реалізації владного впливу, що традиційно відносяться до категорії методів діяльності. У зв'язку з цим доцільним видається більш детальне обґрунтування

критеріїв розмежування зазначених адміністративно-правових категорій з урахуванням існуючих доктринальних підходів.

3. У підрозділі 2.3 згадується використання підходу Community Policing у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку на деокупованих територіях (с. 166–167), де автор обґрунтовано наголошує на важливості партнерської взаємодії поліції та населення. Водночас аналіз зазначеної концепції має переважно загальнотеоретичний характер. Доцільним було б більш детально розкрити організаційно-правові механізми реалізації Community Policing саме в умовах деокупованих територій, а також конкретизувати особливості впровадження цього підходу в середовищі, що характеризується підвищеним рівнем безпекових ризиків та необхідністю відновлення довіри населення до державних інституцій.

4. Розглядаючи шляхи вдосконалення адміністративно-правових механізмів взаємодії суб'єктів забезпечення публічної безпеки та порядку на деокупованих територіях (підрозділ 3.2), автор пропонує прийняти підзаконні нормативно-правового акті – «Порядок взаємодії суб'єктів публічного управління на деокупованих територіях України» та «Порядок взаємодії правоохоронних органів щодо забезпечення публічного порядку та безпеки на деокупованих територіях України» (с. 198-200, 220). Проте при цьому не конкретизовано положення щодо видової приналежності пропонованих підзаконних нормативно-правових актів (з урахуванням частини другої статті 19 Закону України «Про правотворчу діяльність» стосовно ієрархії підзаконних нормативно-правових актів), а також кола органів державної влади, що можуть забезпечити їх розроблення та прийняття.

Разом із тим, висловлені зауваження та рекомендації носять переважно дискусійний характер і не знижують загалом належного теоретико-методологічного рівня представленої дисертаційної роботи.

Алла Пишна, кандидат юридичних наук, доцент.

Незважаючи на загалом високий науковий рівень дисертаційного дослідження та безперечну цінність одержаних результатів, окремі положення роботи викликають певні зауваження та потребують додаткового наукового осмислення, зокрема:

1. Емпірична база дисертаційного дослідження сформована переважно за рахунок аналізу нормативно-правових актів, офіційних статистичних даних, матеріалів діяльності органів сектору безпеки і оборони, а також інших офіційних джерел інформації. Водночас додаткової наукової цінності роботі могло б надати залучення результатів соціологічних досліджень, експертних опитувань або інтерв'ю з представниками правоохоронних органів, військових адміністрацій чи

інших суб'єктів забезпечення публічної безпеки та порядку на деокупованих територіях. Використання таких методів дозволило б доповнити нормативно-правовий аналіз емпіричними даними щодо практичних проблем функціонування відповідної системи безпеки та особливостей реалізації запропонованих механізмів на практиці.

2. У дисертації автор справедливо відносить неконтрольований обіг зброї, боєприпасів та вибухонебезпечних предметів до числа ключових загроз публічній безпеці та порядку на деокупованих територіях. Водночас у роботі недостатньо детально розкрито питання адміністративно-правових механізмів виявлення, обліку, вилучення та легалізації зброї, що перебуває у населення після завершення активної фази бойових дій. У зв'язку з цим доцільно уточнити, які саме напрями вдосконалення законодавства та діяльності уповноважених суб'єктів автор вважає найбільш ефективними для мінімізації ризиків, пов'язаних із незаконним обігом зброї на деокупованих територіях.

3. У дисертаційному дослідженні автором сформульовано значну кількість пропозицій, спрямованих на вдосконалення адміністративно правового регулювання забезпечення публічної безпеки та порядку на деокупованих територіях. Водночас частина із запропонованих напрямів удосконалення законодавства має концептуальний характер і подана у вигляді загальних рекомендацій. Втім, наукова та практична цінність окремих положень могла б бути підвищена шляхом підготовки проєктів конкретних нормативних приписів або авторських редакцій відповідних норм законодавства, що дозволило б більш наочно продемонструвати механізми реалізації запропонованих змін на практиці.

Наведені зауваження та висловлені побажання мають переважно дискусійний характер і стосуються окремих аспектів дослідження, які можуть бути предметом подальших наукових пошуків та розвитку авторської концепції. Вони не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, не знижують рівень її наукової новизни, теоретичної та практичної значущості, а також не ставлять під сумнів обґрунтованість і достовірність сформульованих автором висновків та рекомендацій.

Анастасія Берендєєва, кандидат юридичних наук, доцент.

Позитивно оцінюючи загальний рівень виконаного дослідження, його актуальність, наукову новизну та практичну значущість, вважаємо за доцільне звернути увагу на окремі положення дисертації, які мають дискусійний характер, потребують додаткової аргументації або можуть стати підґрунтям для подальших наукових розвідок.

1. На сторінках 187-188 дисертації автор обґрунтовує доцільність впровадження мобільних пунктів поліції як одного з перспективних напрямів забезпечення публічної безпеки та порядку на деокупованих територіях. Разом із тим запропонована концепція має переважно організаційний характер. На мою думку, наведені положення потребують більш детального висвітлення адміністративно-правового статусу таких мобільних утворень, зокрема визначення їх місця в системі Національної поліції України, особливостей компетенції, порядку формування, меж повноважень та правових засад взаємодії з іншими суб'єктами забезпечення публічної безпеки та порядку.

2. На сторінках 190–194 дисертації автор обґрунтовує доцільність впровадження сучасних технологічних рішень, зокрема систем відеомоніторингу та інтелектуальної відеоаналітики, для підвищення ефективності забезпечення публічної безпеки та порядку на деокупованих територіях. Водночас запропоновані заходи пов'язані зі збиранням, обробкою та зберіганням значних обсягів інформації про фізичних осіб, що актуалізує питання дотримання права на приватність та захист персональних даних. У зв'язку з цим доцільним видається більш детальне висвітлення правових гарантій недопущення надмірного втручання у приватне життя та механізмів забезпечення балансу між інтересами безпеки й правами людини.

3. На сторінках 211–214 дисертації автор обґрунтовує необхідність залучення міжнародної технічної та донорської допомоги до процесів відновлення деокупованих територій і забезпечення публічної безпеки та порядку. Водночас запропоновані положення переважно зосереджені на визначенні загальних напрямів удосконалення взаємодії між суб'єктами публічної влади та міжнародними партнерами. На мою думку, більш детального висвітлення потребує механізм координації міжнародної донорської допомоги, зокрема питання розподілу повноважень між суб'єктами публічного управління, порядку погодження проєктів міжнародної підтримки, координації ресурсів та запобігання дублюванню заходів, що реалізуються різними донорами.

Водночас наведені зауваження не мають принципового характеру, стосуються переважно окремих дискусійних аспектів досліджуваної проблематики, ступеня деталізації окремих положень або можливих напрямів подальшого розвитку авторської концепції. Висловлені міркування не спростовують наукової новизни одержаних результатів, не впливають на загальну обґрунтованість сформульованих висновків і рекомендацій та не знижують наукової цінності проведеного дослідження.

Андрій Бабенко, доктор юридичних наук, професор – без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» — членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада
ДФ 41.884.106 присуджує

Віталію Чолаку

(власне ім'я, прізвище, здобувача (ки) у давальному відмінку)

ступінь/ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право
(галузь знань)

за спеціальністю (спеціальностями) 081 Право

(код і найменування спеціальності (спеціальностей))

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється
підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Андрій БАБЕНКО

(власне ім'я та прізвище)